

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/125/2014
Identifikačné číslo spisu:	3013200937
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:3013200937.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Igora Belka v právnej veci navrhovateľa: C. D., bytom D. XXX/X, A. R. C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústrediu, so sídlom ul. 29. augusta 8-10, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.10.2013, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/307/2013-28 zo dňa 03.07.2014, jednomyselne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/307/2013-28 zo dňa 03.07.2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne napadnutým rozsudkom potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) preskúmané rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 30.10.2013, ktorým bolo rozhodnuté tak, že priznaním invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia od 18.01.2013 sume 250,30 € mesačne navrhovateľovi súčasne podľa § 253a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 529/2006 Z. z. zaniká od 18.01.2013 nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok, ako aj na invalidný dôchodok, na ktorý navrhovateľovi vznikol nárok od 18.01.2013 podľa § 263 ods. 1, § 82 a § 293ce zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a podľa čl. 52 ods. 1 písm. a) a ods. 4 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v sume 221,90 € mesačne s odôvodnením, že podľa záveru posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Považská Bystrica zo dňa 20.09.2013 je invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z. Z dôvodu, že žiadosť o

zvýšenie sumy poberaného dôchodku sa považuje aj za žiadosť o uplatnenie nároku na invalidný dôchodok, bol zdravotný stav posudkovým lekárom zároveň posúdený aj podľa zák. č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého navrhovateľ je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Podľa lekárskej správy posudkového lekára zo dňa 20.09.2013 jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách je 80%.

V odôvodnení krajský súd uviedol, v súdnom konaní sa posudzovaním schopnosti navrhovateľa pracovať zaoberali príslušní posudkoví lekári. Podľa § 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár ústredia. Oba posudkoví lekári po podaní opravného prostriedku navrhovateľa posúdili, či má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a aký má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a určili dátum vzniku invalidity. Z ich záverov jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ je od 18.01.2013 invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/94 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie. Rovnako je naďalej invalidný podľa súčasne platného zákona, a to podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je už 75 %, ale je 80 %. Dátum zmeny miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol určený od 18.01.2013. Podľa názoru súdu odporkyňa správne rozhodla aj o výške sumy invalidného dôchodku, keďže suma invalidného dôchodku vypočítaná podľa súčasne platného zákona a účinného od 01.01.2004 (§ 70 ods. 1 zák. č. 161/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov) je 250,30 € mesačne, patrí navrhovateľovi invalidný dôchodok v najvyššej sume a nárok na dôchodok v nižšej sume zaniká (221,90 €).

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie v ktorom uviedol, že nesúhlasí s rozhodnutím súdu čo do lehoty, odkedy mu bol priznaný invalidný dôchodok. Má za to, že jeho nepriaznivý zdravotný stav odôvodňuje nepretržité trvanie invalidity od 12.06.2006, odkedy mu bol viacerými nezákonnými rozhodnutiami odporkyne odňatý invalidný dôchodok. Na základe kontrolnej lekárskej prehliadky zo dňa 14.06.2005 mu bol počnúc od 12.06.2006 odňatý invalidný dôchodok a priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Rozhodnutie odporkyne zo dňa 12.06.2009, na základe ktorého mu bol od 12.06.2006 priznaný čiastočný ID, bolo zrušené rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k. 9So/22/2010 zo dňa 26.05.2010. NS SR v rozsudku konštatoval, že rozhodnutie odporkyne na základe ktorého sa mu od 12.06.2006 znižuje suma invalidného dôchodku, mu bolo doručené až 16.09.2009. Pritom rozhodnutie zo dňa 11.05.2006 o odňatí invalidného dôchodku bolo nulité z dôvodu protiústavnosti ustanovenia zákona, na základe ktorého došlo k odňatiu invalidného dôchodku. Aj ďalšie rozhodnutia odporkyne, a to rozhodnutie zo dňa 13.07.2007, ktorým mu bol priznaný nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku v sume 3190 Sk, podľa zákona platného do 31.12.2003 ako aj rozhodnutie zo dňa zo dňa 14.04.2008, na základe ktorého mu naďalej trval nárok na čiastočný ID podľa zákona č. 100/88 Zb. boli zrušené a to rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 14Sd 157/2008. Navrhuje rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť a zrušiť rozhodnutie správneho orgánu.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, dôvody, ktoré uvádza navrhovateľ v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Posúdenie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnil alebo vyvrátil. Pokiaľ navrhovateľ žiadal v odvolaní o ďalšie vyšetrenia, odporkyňa poukazuje na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnuť dôkazy

na podporu svojich tvrdení. Námietky uvádzané navrhovateľom v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu preto odporkyňa považuje za nedôvodné. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, považuje odporkyňa za neodôvodnené, vyvolané len jeho subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Navrhuje preto odvolaciemu súdu, aby rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26.04.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa (1.) stal invalidný, (2.) získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a (3.) ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

- a) lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Podľa § 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť možno zvýšiť nad hornú hranicu miery poklesu podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Podľa § 73 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

Podľa § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, lekársku posudkovú činnosť podľa odseku 1 vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) a podľa odseku 2 písm. b) aj určený zamestnanec Sociálnej poisťovne za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného.

Podľa § 263 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak poberateľ invalidného dôchodku podľa prvej vety vykonáva činnosť zamestnanca, práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, výkon týchto činností alebo prác nemá po 31. júli 2006 vplyv na nárok na výplatu invalidného dôchodku.

Podľa § 263a ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne a) o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o nároku na jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a to od zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, b) o sume invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 sa vypláca invalidný dôchodok v sume určenej podľa zákona účinného od 1. januára 2004 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, a to od zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, alebo c) o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

Podľa § 263a ods. 2 zákona o sociálnom poistení, poistencovi, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, nebola mu určená pri kontrolnej lekárskej prehliadke konanej pred 1. januárom 2004 lehota jej ďalšieho uskutočnenia po 31. decembri 2003 a po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a) bola mu znížená suma invalidného dôchodku, patrí odo dňa zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok v sume, v akej patrila k tomuto dňu vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, alebo b) bol mu odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, obnoví sa nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný

dôchodok odo dňa zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok v sume, v akej patrilo k tomuto dňu vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004.

Podľa § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 529/2006 Z. z., ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný čiastočný invalidný dôchodok priznaný podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa dôchodok vo vyššej sume a nárok na dôchodok v nižšej sume zaniká.

Podľa § 29 ods. 3 a § 37 ods. 3 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/1994 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z. vyplýva, že základnou podmienkou vzniku nároku na invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok je dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav zhoršený na mieru invalidity alebo čiastočnej invalidity.

Posúdenie miery zhoršenia zdravotného stavu občana z hľadiska kritérií § 29 ods. 3 a § 37 ods. 3 zákona o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov vyžaduje odborné medicínske znalosti z oblasti posudkovej činnosti. Posudkoví lekári posudzujú zdravotný stav občana na základe: a) lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie rozsudku krajského súdu, preto primárne, v medziach odvolania, preskúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporkyne, ktorým odporkyňa priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok vo výške 250,30 € mesačne od 18.01.2013. Odvolací súd posudzoval najmä otázku, či navrhovateľovi bola výsledná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 80 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou určená v správny deň, t. j. 18.01.2013.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol a pre zdôraznenie správnosti rozsudku doplnil ďalšie dôvody.

Zo spisu vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol znovu posudzovaný posudkovými lekármi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 20.09.2013 na základe rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13.05.2013 sp. zn. 15Sd/53/2012-79, a to MUDr. N. U. a Mgr. S. K.. Títo určili za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa - Obmedzenie pohybu bedrových kĺbov s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa prílohy 4, kapitoly XV., oddiel G., položka 41 ods. 3 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov na 70 %. Za iné zdravotné postihnutie, t. j. pre Zhubný nádor čreva a konečníka (kap. X odd. C položka 4 písm. c) bola zvýšená miera poklesu o 10%, celkovo na 80%. Podľa posudkového záveru navrhovateľ:

I) Od 18.01.2013 je invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/94 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z., lebo pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie.

II) Je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je už 60 %, ale je 80 %. Dátum zmeny miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú

činnosť bol určený od 18.01.2013.

Z medicínskeho hľadiska u navrhovateľa ide o zhoršenie zdravotného stavu na vyšší stupeň poškodenia bedrových kĺbov - na rozhraní stredne ťažkého stupňa, kedy zároveň i došlo k zmene rozhodujúceho zdravotného postihnutia bolo určené správne, čiže obmedzenie pohybu bedrových kĺbov i dátum zmeny invalidity od 18.01.2013, ktorá skutočnosť je prvý krát zdokumentovaná ortopedickým vyšetrením MUDr. P. z toho istého dňa.

Posudkový lekár dospel k záveru, že posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa zo dňa 18.01.2013 je správne, rozhodujúce postihnutie u navrhovateľa bolo zmenené a určené správne, čiže obmedzenie pohybových kĺbov i dátum zmeny invalidity pri zhoršení, podľa príslušnej kapitoly na rozhraní ťažkého stupňa na 70 %. Zhubný nádor čreva je už síce vyše 13 rokov v remisii stabilizovaný, ale naďalej posudkovo významný, takisto ako i postihnutie chrbtice. Tieto ochorenia dovoľujú maximálne navýšenie podľa platných zákonných ustanovení a to nie o 5 %, ale o 10 %, ako to bolo pri predchádzajúcich hodnoteniach. Výsledná miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je od 18.01.2013 80 %, a nie ako pôvodne 75 %. Celková miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je v percentách 80 %, s dátumom zmeny od 18.01.2013.

Zdravotný stav navrhovateľa bol po podaní návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne znovu posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Považská Bystrica dňa 17.12.2013. Posudkový lekár MUDr. N. U. uviedol, že po dôkladnom zhodnotení odvolania navrhovateľa a doložených lekárskeho vyšetrení nezistil nové, posudkovo závažné skutočnosti. Nevzhladol preto dôvod na opätovné predvolanie navrhovateľa a nevyhovelo jeho opravnému prostriedku v plnom rozsahu. Naďalej zotrval na pôvodnom posudku.

Navrhovateľ trval na podanom opravnom prostriedku, a preto bol posudkový spis postúpený posudkovému lekárovi sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústrediu so sídlom v Trenčíne na II. stupňové konanie. Posudkový lekár sociálnej poisťovne, ústredia MUDr. T. dňa 16.01.2014 rozhodol tak, že navrhovateľ:

I) od 18.01.2013 je invalidný podľa § 29 ods. 3 písm. a) zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 194/94 Z. z. a zákona č. 107/1999 Z. z., lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopný vykonávať akékoľvek sústavné zamestnanie.

II) Je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách nie je už 75 %, ale je 80 %. Dátum zmeny miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol určený od 18.01.2013.

K hore uvedenému záveru dospel posudkový lekár po lekárskom vyšetrení navrhovateľa a zhodnotení lekárskeho nálezov. Posudkový lekár sa zaoberal v posudku pracovnou, sociálnou, objektívnou anamnézou navrhovateľa, jeho subjektívnymi ťažkosťami a dospel k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihom navrhovateľa je obmedzenie pohyblivosti bedrových kĺbov s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa prílohy 4, kapitoly XV., oddiel G., položka 41 ods. 3 písm. b) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v platnom znení na 70 %. Za iné zdravotné postihnutie zvýšil percentuálnu mieru poklesu o 10 %.

V celkovom posudku uviedol, že Krajský súd v Trenčíne dňa 13.05.2013 zrušil rozhodnutie odporkyne v podstate z dôvodu, že namietal navýšenie rozhodujúceho postihnutia o + 5% miery poklesu, táto námietka odstránená pri realizácii rozsudku Krajského súdu dňa 20.09.2013. Ďalej namietal to, že navrhovateľ nesúhlasí s dátumom zmeny miery poklesu a uznanie invalidity od 18.01.2013, nakoľko sa

domnieva, že v dobe zmenenej invalidity na čiastočnú invaliditu pri KLP dňa 14.06.2005 neboli zohľadnené jeho ochorenia pohybového aparátu. V tejto súvislosti doložil lekársky posudok zo dňa 10.04.1984, v ktorom má potvrdené, že nie je spôsobilý vykonávať terajšiu prácu frézara a to trvale, ale zdravotný stav mu dovoľuje bez ohrozenia zdravia vykonávať práce fyzicky menej náročné, so striedaním práce v sede a práca zámočníka je vhodná. Z uvedeného vyplýva, že tento dokument svedčí jednoznačne proti navrhovateľovi, že nemohol síce vykonávať svoje pôvodné náročnejšie povolanie frézara, ale mohol vykonávať ľahšie povolania, čo presne zodpovedá kritériám pre uznanie len čiastočnej invalidity.

Navrhovateľ tiež doložil zrejme prepis z RTG vyšetrenia z roku 1967 bez dátumu, z ktorého vyplýva, že pravdepodobne v tej dobe mal uvoľnenú štruktúru v oblasti epifýzy chrupavky konca pravej stehennej kosti, ktorá skĺzla kaudálne a spôsobuje schodovitý zárez u výustenia epifýzovej štrbiny. V závere je epiphyseos capitis femoris L dx. Táto diagnóza je uvedená v posúdení zo dňa 22.06.2012. Samotný RTG nález pre posúdenie neznamená nič, vždy sa pri posudzovaní je potrebné vychádzať z funkčného nálezu. Pre toto ochorenie sa v predmetnom období 2005 - 2007 neliečil a ani nenavštevoval odbornú ortopedickú ambulanciu. V dobe zmeny invalidity teda toto ochorenie bolo posudkovo nevýznamné.

Navrhovateľ tiež svoje odvolanie sprevádza námietkou, že ako žiak základnej školy bol oslobodený z telesnej výchovy pre ochorenie bedrových kĺbov. Zabudol však dodať, že toto ochorenie mu umožnilo absolvovať učňovskú školu s výučným listom v odbore tesár, ktoré si vyžadovalo plnú fyzickú schopnosť. Ďalej z posudku posudkového lekára vyplýva, že navrhovateľ bol vyzvaný, aby doložil nejaké odborné vyšetrenia pohybového aparátu z predmetného obdobia, nevedel však doložiť žiadne dôkazy, okrem už spomenutých.

K úrovni chorobných zmien na pohybovom aparáte, resp. bedrových kĺboch vypovedajú až ortopedické nálezy - prvý od 26.08.2008 a neskôr, z ktorých jasne vyplýva, že v tej dobe sa jednalo o koxartrózu II. (zo štyroch), funkčný nález nebol uvedený, je zdokumentované, že choroba je bez obmedzenia. Z uvedeného jasne vyplýva, že zmena invalidity na čiastočnú mohla byť vykonaná posudkovo správne z onkologického vyšetrenia, ktoré dokazovalo remisiu ochorenia pri 7-ročnom priebehu bez recidívy karcinómu čreva. Na ďalšie posúdenie podľa zákona č. 461/2003 Z. z. odkazuje na LS zo dňa 10.09.2013 so závermi, s ktorými sa stotožňuje. Podotkol, že táto realizácia rozsudku krajského súdu prešla súhlasnou recenziou kontrolou vyššieho metodického pracoviska - odboru LPČ SP, ústredie Bratislava.

V závere posudku posudkový lekár uviedol, že navrhovateľ nevie predložiť žiadne relevantné dôkazy o svojich tvrdeniach, jeho konanie má znaky rentových tendencií. Pri posúdení odmietol podpísať svoj prednes, ku konfliktu nedošlo. Celkove nie je dôvod na zmenu posudku zo dňa 20.09.2013.

V preskúmvanej veci odvolací súd, obdobne ako krajský súd, musí konštatovať, že lekársku posudkovú činnosť za účelom posúdenia schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vykonáva najmä posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia. V zmysle konštantnej judikatúry vyplýva, že lekársky posudok ako výsledok lekárskej posudkovej činnosti je len jedným z podkladov pre rozhodnutie správneho orgánu, ale nie je rozhodnutím, ktoré by mohlo byť samostatne predmetom súdneho preskúmania. Súd ho môže hodnotiť ako jeden z dôkazov v konaní o preskúmanie rozhodnutia podľa V. časti O.s.p. (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/138/2009 zo dňa 15.12.2009). V konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktorého podkladom je posudok (lekárska správa) o poklese schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť súd skúma aj to, či pri posudzovaní boli vzaté do úvahy všetky relevantné námietky účastníka konania, a teda či taký posudok je úplný, logický a presvedčivý a

či dokazovanie v správnom konaní bolo vykonané v dostatočnom rozsahu (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9SŽso/24/2011 z 25.05.2011).

Z naznačenej súdnej praxe odvolací súd preskúmal lekárske posudky posudkových lekárov odporkyne len z toho hľadiska, či tieto sú úplné, logické a presvedčivé a či dokazovanie v správnom konaní bolo vykonané v dostatočnom rozsahu. Odbornú stránku lekárskeho posudku, najmä určiť deň vzniku miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, však odvolací ako aj prvostupňový súd nemohol preskúmať. Vzhľadom k tomu, že spomínané lekárske posudky sa v závere zhodujú v určení výslednej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na deň 18.01.2013, pričom postupy a zistenia vedúce k takému záveru sa od seba zásadným spôsobom neodchyľujú, súd rozhodol podľa § 219 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 druhá veta O.s.p. tak, že rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 12Sd/307/2013-28 zo dňa 03.07.2014 potvrdil ako vecne správny.

Na záver najvyšší súd poznamenáva, že v prípade, ak by v budúcnosti došlo k relevantnej zmene zdravotného stavu navrhovateľa a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľ opätovne požiadať o priznanie invalidného dôchodku na základe nového preskúmania miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo navrhovateľ v konaní nebol úspešný a odporkyňa nárok na náhradu trov konania nemá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.